

ikke velhavende Borger her i Landet, naar der er Spørgsmaal om, hvad der maa anses for at være ret og billigt. Der bliver i Virkeligheden kun tilbage at erode Medlemmers Frygt for, at disse Udgifter skulde falde tungt paa Kommunerne. Det erode Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds (Th. Kruse) har særlig yttret, at netop, naar man gav Erstatning for den omhandlede Skade, kunde man maasse frygte for, at Erstatningsbeløbet kunde antage meget større Stikfælder, end de hidtil have viist sig at have. Jeg skal inidvertid i den Anledning gjøre opmærksom paa, at dersom d'Her. ville tænke Sagen fuldt igjennem, tror jeg, de maa komme til det Resultat, at, hvad enten man ordner Sagen paa den ene eller den anden Maade, bliver det i Virkeligheden væsentlig de samme Personer, der komme til at afholde Erstatningen for den Skade, hvorom der her er Spørgsmaal, hvis man da ikke vil lade det blive ved den Ringenes Tilstand, som nu er tilstede, hvor nogle Enkelte komme til at lide som Ofre for det Almene. Hvad er det nemlig i Virkeligheden Andet, naar man siger, at Kommunen skal erstatte den Skade, der i Kommunens Interesse tilspies den enkelte Mand, end at gjøre Kommunen til en Art Forsikringsanstalt til Bedste for Kommunens Beboere? Den ene Gang er det den ene Mand, der lider en Skade, der da fordeles paa samtlige Medlemmer af Kommunen, en anden Gang træffer Tabet en anden Mand, og saa faar han Erstatning af samtlige Kommunens Beboere, og dersom man kunde tænke sig, at Skaden gif paa Dngang mellem Kommunens Medlemmer, vilde det let ses, hvorledes virkelig Følgen af en saadan Ordning vilde blive den, at, hver Gang der skete Skade, blev den fordelt paa Alle, for ikke at falde for tungt paa den Enkelte. Men hvis man ikke vil gaa den Vej, men vente paa, at Sagen skal udvikle sig i den Retning, at der skal optaa Forsikringselskaber, være sig for Bygninger eller Løsøre, som forsikre de omtalte Gjenstande, tro de Herrer da, at disse nuværende eller tilkommende Forsikringselskaber ville tegne Forsikring gratis paa Sæd og Afgrøde? Nei, man kan være ganske overbevist om, at de ville tage deres Præmie for disse Forsikringer som for alle andre, og saa bliver det dog Kommunens Beboere, der komme til at betale denne Forsikring; Forskjellen bliver kun, at de i det sidste Tilfælde komme til at betale den under Form af Præmie og i det første under Form af Bidrag til Kommunen, for saa vidt Afholdelsen af disse Udgifter angaar. Nu har jeg den Overbevisning, at i disse Forhold, hvorom der her er Tale, ligger det i Kommunens — det vil sige Kommunens samtlige Beboeres — egen Interesse, at de ere dets egne Ansvarshavere og ikke lade det gaa over til Forsikringselskaber at overtage denne Risiko mod Præmie. Derfor tror jeg, at det ikke vil være velbegrunnet, naar man vil for-

kafte den Lov, her er forelagt, for derved at befri Kommunen for befrygtede store Byrder. Dette Lovforslag er jo, som De vide, kommet frem for at tilveiebringe en Ensartethed i Lovgivningene paa dette Omraade. Jeg tilstaaar, at det ikke er mig muligt at se, hvad der skulde være Grund til i denne Henseende at gjøre en Forskjel mellem Byerne, inklusive Rjøbenhavn, paa den ene Side og Landet paa den anden Side. Jeg har den Tro, at det meget snarere vil vise sig at have praktisk Betydning for Landet end for Rjøbstæderne at faae en Ordning som den, her er foreslaet. Man har jo vel truet med, at en Lovforanstaltning som denne skulde vække almindelig Misnøje omkring paa Landet. Det har inidvertid været mig en Tilfredsstillelse at høre, at denne Paastand dog er bleven modsagt fra anden Side. Jeg tør ikke tiltro mig selv at kunne sælde nogen afgjørende Dom om, hvad der i saa Henseende vil blive Følgen af denne Lovs Vedtagelse. Det er jo muligt, at den vil vække Misnøje maasse paa eet, maasse paa flere, ja maasse paa mange Steder; men jeg holder mig overbevist om, at jo mere man vil sætte sig ind i, jo mere man bliver bekendt og fortrolig med den Land, der gaar igjennem Lovforslaget, den Retfærdighedens og Billighedens Tante, hvorpaa det hviler — hvad jeg tillader mig at bemærke i Modsetning til den erode Tale, der i Dag havde Ordet først i denne Sag — desto mere vil i alt Fald en saadan Misstemning forandre sig. For mit Vedkommende skal jeg kun sige dette, at jeg har bragt dette Lovforslag frem, ikke blot for at tilveiebringe en ydre Overensstemmelse i Lovgivningen for de forskjellige Dele af Landet, men ogsaa fordi jeg, som jeg har tilladt mig oftere at gjentage, har den Tro, at det var Noget, man skulder Landbefolkningen. Jeg vil efter disse Udtalelser ganske overlade til det erode Thing og navnlig til de erode Repræsentanter for Landboerne at afgjøre, om de gjøre Landet en Tjeneste eller det Modsatte ved at forkaste et Lovforslag som dette. Jeg for mit Vedkommende har jo en tilstrækkelig Beroligelse for min Opfattelse og for min Samvittighed deri, at jeg nu gjentagne Gange har forelagt Sagen for den høie Folkerepresentation til Afgjørelse. Maa jeg endnu kun med Hensyn til det Endringsforslag, der er stillet af det erode Medlem for Odense Amts 3die Valgkreds (N. Andersen), tilføje, at jeg for mit Vedkommende overlader til den erode Forsamling at antage eller forkaste det i dets Helhed eller delvis. Fra det Synspunkt, hvorfra jeg ser og maa se Sagen, tillægger jeg det mindre Betydning, om det er den mindre eller den større Kommune, der betaler, og da i hvilket Forhold, ja, jeg vil sige, at, dersom de Herrer vilde faste denne Byrde over paa Staten, og Finansministeren ikke havde Noget derimod, saa vilde det være mig som Justitsminister fuldstændig ligegyldigt. Men hvad der ikke kan være